

Иницијална проценка на влијание на регулативата

Чекор 1: Опис на проблемите, целите што ќе се остварат со нивно решавање и можните опции за решавање на проблемите

1. Опис на проблемите

Причините за донесувањето на Законот за дополнување на Законот за платен промет произлегуваат од потребата за подобрување на законска регулатива која го регулира платниот промет во Република Македонија, во насока на овозможување на нови, иновативни начини на плаќање кои се веќе во масовна примена на глобално ниво и постапна либерализација на платниот систем што ќе доведе до зголемена конкуренцијата и намалување на цените на услугите во овој сегмент.

Согласно Законот за платен промет, плаќањата на стоки и услуги се врши преку сметки отворени кај носителите на платен промет. Носители на платен промет се банките кои добиле согласност за вршење на платен промет согласно закон и филијали на странски банки. Ваквите законски решенија претставуваат ограничувачки фактор за развој на нови, иновативни начини на плаќање, како што се плаќање преку мобилни телефони, дигитални уреди и други информатички уреди. Овие начини на плаќање се веќе во масовна примена на глобално ниво. Исто така, законските решенија претставуваат и пречка за либерализација на платниот систем која е предуслов за јакнење на конкуренцијата и намалување на цените на услугите во овој сегмент.

Во Европската унија, со Директивата за платежни услуги 2007/64 е дадена можност одделни сегменти од платниот промет, како што се платежните трансакции, да се вршат преку телекомуникациски или мрежен оператори или оператори на информациско технолошки системи кои се јавуваат како посредници меѓу добавувачот на стоки и услуги и корисникот на истите. Директивата дозволува, доколку се работи за плаќања од мал обем (поединечно плаќање до 30 евра и вкупни плаќања до 150 евра), плаќањата преку посредници да се вршат под полиберални услови од оние пропишани со Директивата.

2. Опис на целите што се планираат да се постигнат со решавање на проблемите

Донесувањето на Предлогот на закон за дополнување на Законот за платен промет е со цел да се овозможи платежните трансакции во мал обем, да се вршат преку телекомуникациски или мрежен оператори или оператори на информациско технолошки системи кои ќе бидат посредници меѓу добавувачот на стоки и услуги и корисникот на истите. Ова ќе придонесе кон јакнење на конкуренцијата во платежните услуги, олеснување и осовременување на пристапот до овие услуги.

3. Идентификација на можни решенија (опции)

Опција 1: Не прави ништо. Опцијата “не прави ништо” се користи како параметар за споредба на трошоците и користите од останатите опции (baseline).

Опција 2: Донесување на Закон за дополнување на Законот за платен промет.

Чекор 2: Идентификација на трошоци, придобивки и влијанија

Предложено решение (опција):

Предлог на закон за дополнување на Законот за платен промет.

Опис:

Основни решенија на предложениот Закон за дополнување на Законот за платен промет се:

- дефинирање на микро плаќање, посредник при микро плаќање и корисник на микро плаќање,
- дефинирање на месечните плаќања по поединечен корисник на микро плаќање и на вкупните месечни плаќања кај еден посредник,
- посредникот при микро плаќање треба да добие согласност од Народна банка. Услов за добивање на согласност е посредникот да ги исполнува барањата пропишани со законот,
- Народната банка врши надзор над работењето на посредниците и презема мерки: писмено предупредување, издавање писмена наредба со рок за усогласување со прописите и одземање на согласност).

1. Трошоци

- Дали опцијата предвидува воведување на нови формалности во смисла на обврска за правните и физичките лица да обезбедат уверенија, пријави, решенија, одобренија, овластуваа, согласности, сертификати, дозволи, барања, изјави и други обрасци? Ако да, наведи ги формалностите.

Предложеното решение предвидува воведување на нови формалности во смисла на обврска за правните лица (посредници при микро плаќање) да обезбедат согласност од Народна банка на Република Македонија.

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за министерствата и другите органи на државната управа? Ако да, образложи ги трошоците.

Предложеното решение нема да предизвика иницијални трошоци за министерствата и другите органи на државната управа.

- Дали опцијата ќе предизвика оперативни трошоци за министерствата и другите органи на државната управа? Ако да, образложи ги трошоците.

Предложеното решение нема да предизвика оперативни трошоци за министерствата и другите органи на државната управа.

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за правните или физичките лица? Ако да, образложи ги трошоците.

Предложеното решение нема да предизвика трошоци за правните или физичките лица.

- Дали опцијата ќе предизвика континуирани трошоци за правните или физичките лица? Ако да, образложи ги трошоците.

Предложеното решение нема да предизвика континуирани трошоци за правните или физичките лица.

2. Придобивки

Со предложените решенија во Законот за платен промет се очекува да се остварат следниве придобивки:

- нови, иновативни начини на плаќање;
- либерализација на платниот систем;
- зголемена конкуренцијата и
- намалување на цените на услугите во овој сегмент.

3. Ризици и претпоставки

Главна мотивација за донесување на Предлогот на закон за дополнување на Законот за платен промет е подобрување на подобрување на законска регулатива која го регулира платниот промет во Република Македонија, во насока на овозможување на нови, иновативни начини на плаќање кои се веќе во масовна примена на глобално ниво и постапна либерализација на платниот систем што ќе доведе до зголемена конкуренцијата и намалување на цените на услугите во овој сегмент.

Главен ризик од недонесувањето на Предлогот на закон е да остане во примена постојниот закон, што ќе претставува ограничувачки фактор за развој на нови, иновативни начини на плаќање и истовремено, ќе претставува пречка за либерализација на платниот систем како услов за јакнење на конкуренцијата и намалување на цените на услугите во овој сегмент.

4. Останати влијанија

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата	Резултати приложени во материјалот	Резултати приложени во прилог
Влијание врз национална конкурентност	ДА / НЕ	ДА / НЕ
Влијание врз социјално исклучените и ранливи групи	ДА / НЕ	ДА / НЕ
Влијание врз животната средина	ДА / НЕ	ДА / НЕ
Влијание/значителна политичка промена на пазарната економија вклучувајќи испитување на влијанието	ДА / НЕ	ДА / НЕ

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата	Резултати приложени во материјалот	Резултати приложени во прилог
врз потрошувачите и конкурентноста		
Влијание врз правата на граѓаните	ДА / НЕ	ДА / НЕ
Дали предложените решенија вклучуваат значителни тешкотии за усогласување	ДА / НЕ	ДА / НЕ

Чекор 3: Консултации

Извршени се консултации со Министерството за информатичко општество и администрација, Агенцијата за електронски комуникации и мобилните оператори Македонија .

Резиме на иницијалната проценка на влијание на регулативата

1. Краток осврт на преферираното решение/опција:

Донесувањето на Предлогот на закон за дополнување на Законот за платен промет е со цел да се овозможи платежните трансакции во мал обем, да се вршат преку телекомуникациски или мрежен оператори или оператори на информациско технолошки системи кои ќе бидат посредници меѓу добавувачот на стоки и услуги и корисникот на истите. Ова ќе придонесе кон јакнење на конкуренцијата во платежните услуги, олеснување и осовременување на пристапот до овие услуги.

2. Имиња и презимиња на лицата одговорни за подготовка на иницијалната проценка на влијанието на регулативата и предлог законот:

Ленче Тагасовска, Виолета Стојановска Петровска, Јане Севдински

3. Повереници на Владата на Република Македонија кои ќе се вклучат во презентирање на предлог законот во Собранието на Република Македонија:

**Изјава од министерот
за иницијалната проценка на влијание на регулативата**

Изјавувам дека предложениот материјал за иницијална проценка на влијанието на регулативата/ предлогот за донесување на закон

1.	Има / Нема влијание	врз Буџетот на Република Македонија во висина поголема од 600.000.000 денари.
2.	Има / Нема влијание	врз усогласеноста со законодавството на Европска Унија
3.	Има / Нема влијание	врз постапките или работењето на јавната администрација / врз судството при работа со странки (правни и физички лица) или задолжување на странките од јавната администрација со дополнителен административен товар
4.	Има / Нема влијание	врз економијата и врз обемот на државна помош
5.	Има / Нема влијание	врз животната средина
6.	Има / Нема влијание	врз социјалната положба на граѓаните

7.	Направено е претходно објавување на текстот на предлогот за донесување на закон во Единствениот електронски регистар на прописи и јавно се спроведени консултации со заинтересирани страни. Датум на објавување: Вклучени организации и претставници: Свое мислење дадоа следниве организации:	ДА / НЕ
8.	Сите забелешки и предлози од заинтересираните страни се земени во предвид,	ДА/НЕ
9.	Предлогот за донесување на закон е лекториран.	ДА/НЕ
10.	Спроведени се меѓуресорски консултации.	ДА/НЕ
11.	Дали предлогот за донесување на закон предвидува управна постапка?	ДА/НЕ
12.	Доколку предлогот за донесување на закон предвидува управна постапка, дали може да се вгради начелото “молчењето значи одобрување“?	ДА/НЕ

Изјава од Заменик претседателот на Владата и министер за финансии

Јас, м-р Зоран Ставрески, изјавувам дека ја проучив Иницијалната проценка на влијанија на регулативата и сметам дека дава реален преглед на очекуваните придобивки и потребните трошоци врзани со секоја од идентификуваните опции за решавање на проблемот.

Потпис на Заменик претседателот на Владата и
министер за финансии:

м-р Зоран Ставрески

Датум: __.__.2012 година

Изготвил: Јане Севдински

Контролирал: Ленче Тагасовска

Одобрил: Виолета Стојановска Петровска

Согласен: Наташа Стојмановска